

Ceny energií rostou a politici jen přihlížejí

Autor: Ing. Vladimír Vlk

V srpnu minulého roku jsem se ve svém blogu zmínil o energetické chudobě, která v České republice může nastat a v září jsem upozorňoval na nárůst cen energií, aniž bych věděl, že dojde k ukončení činnosti dodavatele elektřiny a zemního plynu, akciové společnosti Bohemia Energy, až po parlamentních volbách. Navíc se spustila vlna dalšího konce obchodníků s energiemi. Bylo částečně pochopitelné, že politici zvolení do českého parlamentu se zabývali jinými problémy, než je řešení počátku energetické krize. Dosluhující vláda Andreje Babiše bezradně navrhovala populistická opatření, která byla polovičatá. Ministr Karel Havlíček zasněženě hovořil společně s Alenou Schillerovou o odpuštění daně z přidané hodnoty elektřiny a zemního plynu na měsíce listopad a prosinec. V této hektické době sociálně demokratická komise pro průmysl a obchod předkládala návrhy na řešení nastalé krize svému politickému vedení. Výsledek? Tehdejší vedení nejevilo zájem a vehementně se připravovalo na prosincové volby předsedy a místopředsedů. Zde nastalo první promarnění k vysvětlení občanům, jak postupovat s dodatelem poslední instance, do kterého spadlo téměř milión odběratelů elektrické energie a zemního plynu. Energetický regulátor stále tvrdil, že nemůže nic dělat. Ministr Karel Havlíček prohlásil, že nemůže zasahovat do pravomocí Rady energetického regulátora. Přitom v červenci 2019 podal návrh vládě na odvolání dvou členů regulačního úřadu za asistence svého koaličního partnera, kterým byla sociální demokracie. To nebyl zásah do pravomocí nezávislého orgánu? Sice se zastřešil formulací, že oba členové rady nejednali v souladu s podmínkami nezávislého orgánu, jak uvádí zpráva Bezpečnostní informační služby, která je tajná.

Abych se vrátil k podstatnému. Energetická krize je navíc v současnosti umocněna agresí Ruska na Ukrajině. Z tohoto důvodu si evropské politiky v evropském parlamentu odsouhlasili embargo na dovoz fosilních energetických zdrojů z Ruska. Zejména se jedná o zemní plyn, jehož dodavatelem je společnost GAZPROM a ropu. Současná česká vláda se k této aktivitě okamžitě připojila a o německých cenách elektřiny a zemního plynu není schopna jednat. To samé platí o grémiu a předsednictvu sociální demokracie, které řeší prodej Lannova paláce. Energetická subkomise při odborné komisi pro průmysl a obchod opětovně navrhla řešení, které by mělo přinést řešení pro konečné odběratele elektřiny a zemního plynu. Grémiu předložila protokoly k řešení cen energií, ale opět bez zásahu. Přitom ČSSD má portfolio energetických odborníků, kteří bez nároku na finanční odměnu zpracovávají analýzy. Předseda Michal Šmarda této výhody nevyužívá a stále prohlašuje, že by bylo vhodné vytvořit volební koalici se stranou zelených, která neustále s ekologickými organizacemi prosazuje odstavení uhelných zdrojů v co nejkratším termínu. Navíc tleskají Evropské unii k zavedení embargo na dovoz fosilních zdrojů z Ruska. Přitom občané stále čekají jak se vláda a mimoparlamentní politici postaví ke zdražování energií. Návrhy z dílny sociální demokracie jsou na stole, ale bohužel, současné vedení toho vůbec nevyžívá. Z výše uvedených důvodů jsem byl osloven zástupci demokratického fóra, se kterými jsem diskutoval možná řešení k pomoci občanům ke snížení nákladů na nákup elektrické energie. U zemního plynu je situace složitější, která se zkomplikovala válkou na Ukrajině. Jednoduše řečeno by se

elektrická energie vyrobená a spotřebovaná v Česku měla prodávat za české ceny, a ne za německé, které se generují na lipské burze. Co týká zemního plynu tak situace složitější, neboť dodávka do České republiky je téměř stoprocentní z Ruska od německých obchodníků anebo z komoditní burzy za německé ceny. Při zastavení dodávek z Ruska by naše republika byla významně ochromena, neboť v roce 2020 bylo 2,4 mld m³ spotřebováno na výrobu elektrické energie a tepla do systémů centrálního zásobování teplem a distribuční soustavy elektrické energie. V domácnostech se spotřebovalo 2,1 mld m³. Zbýlých 3,8 mld m³ zemního plynu se v roce 2020 spotřebovalo ostatních sektorech našeho hospodářství. Podrobnější přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka 1 – Spotřeba ZP V ČR v roce 2020

Sektor spotřeby (2020)	mld. m ³
Výroba elektřiny a tepla	2,451
Domácnosti	2,193
Komerční a veřejné služby	1,116
Výroba nekovové materiály	0,613
Potraviny, nápoje	0,394
Chemie a petrochemie	0,362
Strojírenství	0,246
Dopravní zařízení	0,197
Průmysl ocel a železo	0,183
Doprava	0,127
Papír, buničina	0,116
Ostatní průmysl	0,090
Zemědělství a lesy	0,065
Stavebnictví	0,057
Textil a kůže	0,057
Průmysl neželezných kovů	0,050
Těžba neenergetických surovin	0,049
Potrubní doprava	0,043
Ostatní	0,040
Dřevo a dřevovýroba	0,013
Celková spotřeba ZP	8,462

Zdroj: ČSÚ

Česká strana sociálně demokratická by měla vyslat jasný signál obyvatelstvu, že nabízí řešení k eliminaci energetické krize konkrétními opatřeními vypracované odbornou komisí pro průmysl a obchod.